

## یادداشت



## معایب انصراف از بیمه تأمین اجتماعی



بیمه از اولین ضروریات اشتغال است، اما چرا برخی نیروی کار شاغل نسبت به مزایای کوتاه مدت و بلندمدت بیمه و حمایت های اجتماعی اطلاع کافی ندارند و برای قطع رابطه بیمه پردازی اشتیاق نشان می دهند؟ چگونه می توان آگاهی جمعی مردم در رابطه با مزایای بیمه را افزایش داد؟

در برخی مواقع مشاهده می شود کارگری که نمی داند داشتن بیمه چه مزایایی دارد و فقدان آن چه مضراتی به بار می آورد، با کارفرما توافق خلاف قانون می کند، می پذیرد که بیمه نشود و به جای آن، هر ماه مبلغ حق بیمه را علاوه بر حقوق از کارفرما دریافت کند. این کارگر به احتمال بسیار زیاد در آینده پشیمان می شود و در موارد بسیار هیچ راهی برای جبران وجود ندارد.

برخی کارفرمایان نیز آگاهی ندارند و نمی دانند تبعات این توافق غیرقانونی چیست، بنابراین به این رفتار خلاف قانون تن داده و به جای پرداخت حق بیمه به سازمان تأمین اجتماعی، پول بیمه را به خود کارگر می دهند. این کارفرمایان نیز در موارد بسیار ضرر می کنند؛ چرا که کارگری که خودش توافق کرده به ممکن است به جایی برسد که پشیمان شود، به عنوان نمونه اگر به سن بازنشستگی برسد یا دچار بیماری شود و نیاز به غرامت ایام بیماری داشته باشد، در این شرایط ممکن است از کارفرما شکایت کند؛ چون به بیمه واقعا نیاز دارد. در صورت شکایت کارگر، آن توافق غیرقانونی هیچ اعتباری نخواهد داشت و کارفرما ضرر خواهد کرد.

در این میان، در صورت شکایت کارگر از کارفرما بابت بیمه، برای دولت هم در دسر ایجاد می شود؛ زیرا مراجع حل اختلاف باید وقت و نیرو بگذارند تا به چنین پرونده هایی رسیدگی کنند و تأمین اجتماعی نیز باید تبعات اجرایی آرای صادره را بپذیرد. بنابراین عدم پرداخت بیمه برای کارگر حتی با توافق خود کارگر، بشدت در دسر ساز است و کارگر، کارفرما و دولت را دچار مشکل می کند.

اما چگونه می توان آگاهی مردم و نیروی کار را نسبت به مزایای بیمه افزایش داد؟ رسالت اصلی این کار، بر عهده نهادهای بیمه گراست، برای افزایش آگاهی جمعی در مورد مزایای بیمه، نیاز به «فرهنگ سازی» داریم. تأمین اجتماعی به عنوان صندوقی که نزدیک به ۴۶ میلیون نفر از جمعیت کشور را تحت پوشش دارد، این آگاهی رسانی و کار فرهنگی را انجام می دهد، اما به نظر می رسد به اقدامات بهبود بخش و راهبردهای تکمیلی بیشتر نیاز میندیم.

به عقیده من، می بایست تصویر سازمان تأمین اجتماعی در نگاه جامعه، یک تصویر خوانا، واضح و منطبق با واقعیت باشد. ما برای موفقیت در این مسیر، به اعتماد سازی نیاز داریم. تصویر تأمین اجتماعی به عنوان یک نهاد عمومی که هدف آن تأمین آتیه کارگر و پشتیبانی از کارفرماست، باید به طور کامل و واضح در رسانه ها منعکس شود. با تشریح خدمات سازمان در کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت و تبیین حمایت های سازمان، بایستی این تصویر تکمیل و بازسازی شود.

تنها در صورت ترسیم چنین تصویری و تبیین همه جزئیات آن، روند اعتماد سازی با موفقیت انجام خواهد شد؛ جامعه باید بداند که بودن زیر چتر سازمان تأمین اجتماعی چه فوایدی دارد. اگر غیر از این باشد، هم تأمین اجتماعی ضرر می کند و هم کارگران و کارفرمایان متضرر می شوند. ما با پرونده های حقوقی بسیاری مواجه هستیم که کارگر ۱۰ سال بعد از انصراف اختیاری از بیمه پردازی که البته روندی غیر قانونی بوده، پشیمان شده و به دنبال شکایت از کارفرماست، کارگرانی داریم که در دوران رونق کارگاه، خود را بی نیاز از بیمه می بینند، اما بعد از گذشت مدتی، ناگهان بیکار می شوند. این افراد بشدت به مستمری بیکاری نیازمندی شوند، اما راهی برای بازگشت نیست. باید جامعه متوجه باشد که «بیمه» اولین شرط اشتغال است. کار بدون بیمه هیچگونه امنیتی ندارد و کارگر در صورت بروز کوچکترین مشکل، متوجه جای خالی چتر حمایت های اجتماعی می شود؛ بنابراین نیروی کار باید بداند انصراف از بیمه به معنای انصراف از امروز مطمئن و آینده ایمن و آسوده است.

## گزارش

تقیانی در گفت و گو با آتی‌نو افزود: «اکنون مسأله اعزام بازنشستگان و مستمری بگیران به کربلا و سوریه در حد یک پیشنهاد است و این موضوع در حال بررسی است؛ زیرا نیازمند انجام فعالیت ها و برنامه ریزی های مؤثر در این زمینه است.» او ادامه داد: «طرح کرامت رضوی به منظور بهره مندی افراد بازنشسته و مستمری بگیر از سفر معنوی و زیارتی مشهد مقدس برنامه ریزی شده که طبق اقدامات اجرایی، برای سفرهای کربلا و سوریه گروه های هدف هم اقداماتی در دست طراحی و برنامه ریزی داریم.»

## اعزام بازنشستگان به مشهد

مدیر کل امور فرهنگی و اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی درباره اجرای طرح کرامت رضوی گفت: «مجموع افرادی که قرار است امسال به مشهد مقدس اعزام شوند ۵۰ هزار نفر است.» او تأکید کرد: «طبق برنامه های عملیاتی انجام شده تلاش می شود این تعداد افراد بازنشسته و مستمری بگیر به مشهد مقدس اعزام شوند؛ مانند سال گذشته که ۵۰ هزار نفر از این جامعه هدف به این سفر معنوی و زیارتی مشرف شدند.» تقیانی ادامه داد: «اجرای طرح کرامت رضوی از سال ۱۳۹۴ برای اعزام بازنشستگان و مستمری بگیران برای زیارت امام رضا (ع) در مشهد

## گزارش

**جمعیت بیش از ۲۹۰ هزار نفری بیمه شدگان، آمار ۶ هزار و ۶۰۰ نفری بازنشستگان و مستمری بگیران، پوشش بیش از ۱۵ هزار کارگاه و وجود ۹۰ پرونده مقرری بیمه بیکاری بخشی از آمار عملکردی خدمات شعبه یک تأمین اجتماعی تهران در ارتباط با جامعه تحت پوشش این شعبه در حوزه اداره کل تأمین اجتماعی غرب تهران است.** برای آگاهی از جزئیات برنامه ریزی، اقدامات و ارتقای شاخص های عملکردی شعبه یک تأمین اجتماعی تهران، گفت وگویی آتی‌نو را با «الهام عبیدی» رییس شعبه می خوانید.

**چه تعداد نیروی انسانی در شعبه یک تأمین اجتماعی با چه سطحی از تحصیلات مشغول به ارائه خدمات به جامعه تحت پوشش هستند؟**

جمعاً تعداد ۷۵ نفر شامل ۳۹ نفر دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد، ۲۸ نفر کارشناسی، سه نفر فوق دیپلم، چهار نفر دیپلم و یک نفر زیر دیپلم در حوزه کاری شعبه یک تأمین اجتماعی تهران مشغول به کارند.

**به تفکیک چه تعداد بیمه شده اصلی و تبعی در این شعبه تحت پوشش هستند؟ چه آمار مقایسه ای در حوزه بیمه شدگان در دو سال گذشته ثبت شده است؟**  
بر اساس آمارهای موجود تا شهر یورماه سال جاری در مجموع تعداد ۲۹۰ هزار ۱۷۵ نفر بیمه شده اصلی و تبعی در شعبه یک تأمین اجتماعی تهران تحت پوشش هستند که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل رشد ۸.۹ درصدی داشته است. آمارها حاکی است از این تعداد ۱۲۰ هزار و ۵۲۹ نفر بیمه شده اجباری، ۵ هزار و ۸۹۱ نفر صاحبان حرف و مشاغل آزاد، ۳ هزار ۴۴۸ نفر بیمه شده اختیاری، ۵۸۹ نفر کارگران ساختمانی، ۷ نفر بیمه بافندگان، ۱۸۶ بیمه شده رانندگان، هزار و ۹۷۸ کارفرمای صنفی، پنج نفر زنبورداران و ۲۹ نفر در قالب بیمه برابران تحت پوشش شعبه قرار دارند. در مجموع تعداد ۱۴۸ هزار و ۷۱۴ نفر در قالب افراد تبعی بیمه شده از خدمات سازمان تأمین اجتماعی در قالب پوشش بیمه ای شعبه یک بهره مند هستند.

**چه برنامه هایی برای جذب بیشتر بیمه شدگان در شعبه دنبال می شود؟**

در راستای جذب بیمه شدگان جدید در شعبه یک تأمین اجتماعی اقدامات قابل توجهی در دو سال اخیر صورت گرفته و با توجه به اقدامات محقق شده در این حوزه، آمار مقایسه ای سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱ جذب بیمه شدگان شعبه حاکی از رشد ۳۱ درصدی است. همچنین این مهم در حوزه بیمه شدگان حرف و مشاغل آزاد صورت گرفته و در بخش جذب کارفرمایان صنفی نیز رشد ۱۸.۴ درصدی و در حوزه بیمه شدگان اجباری افزایش ۱۱ درصدی جذب بیمه شدگان



مقدس برنامه ریزی و هدفگذاری شد.»

## اجرای مجدد طرح کرامت رضوی

به گفته او، از سال ۱۳۹۴ تاکنون هر سال تعدادی از

افراد بازنشسته و مستمری بگیر به زیارت امام هشتم (ع) مشرف شدند، اما در دو سال شیوع ویروس کرونا طرح کرامت رضوی متوقف شد که دوباره از سال گذشته اجرای این طرح معنوی و زیارتی برای این جامعه هدف

## میزان پرداختی مقرری این حوزه چه میزان است؟

آخرین آمارها حاکی از فعال بودن تعداد ۹۰ پرونده مقرری بگیر بیمه بیکاری در حوزه تحت پوشش شعبه یک است. این شعبه در شش ماهه ابتدایی سال جاری تعداد ۳۵۰ مورد برقراری بیمه بیکاری داشته و این مورد در سال گذشته ۴۱۱ مورد ثبت شده است. در حوزه پرداختی بیمه بیکاری نیز بیش از ۶ میلیارد و ۴۲۰ میلیون تومان پرداختی شش ماهه ابتدایی حوزه مقرری بگیر بیمه بیکاری در این شعبه صورت گرفته و این در حالی است که این میزان در بازه مشابه سال گذشته مبلغ ۶ میلیارد و ۲۲۵ میلیون تومان ثبت شده است.

## اکنون در این شعبه چه میزان بیمه شده جدید با استفاده از طرح های مختلف جذب شده؛ در مجموع این طرح ها

در روند جذب بیمه شدگان جدید و پوشش بیمه ای بیش از ۶ میلیون فرد بدون بیمه تا چه حد مؤثر خواهد بود؟  
این شعبه تأمین اجتماعی با اطلاع رسانی گسترده از طریق اقدامات مؤثر و با هدف ارتقای سطح آگاهی جامعه هدف در حوزه بیمه ای و خدمات، در راستای توسعه و جذب بیمه شدگان جدید اقدامات لازم را اجرایی کرده است. به واسطه بیمه فراگیر خانواده ایرانی این امکان فراهم شده که متقاضیان بدون کارفرما و غیر شاغل از حمایت ها و خدمات بازنشستگی، درمان، از کار افتادگی و دیگر مزایای خدماتی سازمان تأمین اجتماعی بهره مند شوند. این مهم به دلیل ایجاد تعهدات بیشتر برای سازمان تأمین اجتماعی، برنامه ریزی بلندمدت و هدفگذاری برای بهره مندی از خدمات متنوع را لازم دارد. در این ارتباط در شش ماهه اول سال جاری تعداد ۲ هزار و ۵۱۲ نفر قرارداد مشاغل آزاد و ۸۸۲ نفر قرارداد بیمه اختیاری در این شعبه به ثبت رسید.

**گسترش ارتباط و تعامل شعبه با شرکای اجتماعی از جمله کارفرمایان و بیمه شدگان، یکی از الزامات توسعه سازمانی است. تعامل با شرکای اجتماعی در شعبه چه جایگاهی دارد و بر چه اساسی و با استفاده از چه ابزارهایی این مهم دنبال می شود؟**

کارفرمایان و بیمه شدگان به عنوان شرکای اصلی تأمین اجتماعی نیاز به آگاهی از ارائه خدمات این سازمان در حوزه های مختلف دارند و سازمان با استفاده از روشوهای تبلیغاتی و آگاهی بخش، برای میز خدمات و بهره مندی از سامانه خدمات غیر حضوری تلاش در ایجاد و توسعه رضایتمندی جامعه ذی نفعان و بیمه شدگان از ارائه خدمات داشته است. ما در شعبه یک تأمین اجتماعی تهران بر خورد مناسب کارکنان شعبه با مراجعان و بیمه شدگان، اعزام پرسنل متخصص به مراکز آموزش عالی و برگزاری همایش های مستمر با جامعه کارفرمایان به عنوان یکی از شرکای اصلی تأمین اجتماعی را در راستای توسعه تعامل با جامعه تحت پوشش در دستور کار داشته ایم. با توجه به ماهیت خدمت رسانی سازمان تأمین اجتماعی، نحوه تعامل و ارائه خدمات به افراد و گروه های مختلف ذی نفع و چگونگی تعامل با

## مدیر کل امور فرهنگی و اجتماعی تأمین اجتماعی اعلام کرد

# اعزام ۵۰ هزار بازنشسته به مشهد مقدس

و سوریه در راستای اجرای طرح کرامت رضوی، اجرایی شود و اکنون تلاش هایی در این زمینه در حال انجام است.»

از سر گرفته شد.

تقیانی افزود: «تا پیش از شیوع کرونا در کشور حدود ۱۵۰ هزار نفر از این گروه های هدف و تحت پوشش به این سفرهای زیارتی اعزام شدند که امیدواریم در سال جاری و سال های آینده به اهداف خود در راستای اجرای این طرح برسیم.» طرح کرامت رضوی از سال ۹۴ به همت سید تقی نوربخش، مدیر عامل فقید سازمان تأمین اجتماعی به منظور ارج نهادن به جایگاه بازنشستگان و مستمری بگیران و حمایت از این قشر برای تشریف به مشهد مقدس و زیارت امام رضا (ع) برنامه ریزی شد و از آن سال تاکنون برای اجرای این طرح تلاش های صورت گرفته است.

سازمان تأمین اجتماعی با جامعه آماری ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار بازنشسته و مستمری بگیر ۶۰ درصد کل بازنشستگان کشور را تحت پوشش دارد و برای ارائه خدمات همه جانبه در بخش های بیمه ای، درمانی و بازنشستگی به این افراد و ارائه تعهدات به بیمه شدگان ماهانه ۴۰ هزار میلیارد تومان هزینه می کند و بر اساس داده های آماری موجود سال گذشته ۴۶۰ هزار میلیارد تومان برای تعهدات کوتاه مدت و بلندمدت سازمان هزینه شد.

### شعبه ای با جامعه ۲۹۰ هزار نفری بیمه شدگان تحت پوشش تأمین اجتماعی

## رشد بیمه شدگان جدید در شعبه یک تهران

آنان در حوزه جذب بیمه شدگان جدید و افزایش گستره جامعه تحت پوشش بسیار مؤثر است. تسهیلگری در حوزه قوانین و مقررات و تسریع در ارائه خدمات از دیگر راهکارهای لازم جهت توسعه تعامل با جامعه تحت پوشش است.

**چه میزان بازنشستگی پیش از موعد در این شعبه به ثبت رسیده و چه آمار مقایسه ای در این حوزه برای سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱ ثبت شده است؟ با توجه به آمار بالای بازنشستگان پیش از موعد و تأثیر آن در کاهش منابع تأمین اجتماعی، این اتفاق در دودهم گذشته چه میزان منابع و ارائه خدمات این سازمان را متأثر کرده است؟ در حال حاضر چه راهکاری برای کنترل این موضوع وجود دارد؟**

با توجه به نوع کارگاه های تحت پوشش شعبه یک تأمین اجتماعی که بیشتر کارگاه های فعال غیر صنعتی و مراکز آموزشی را شامل می شود، در این شعبه با تعداد و در صد کمی از بازنشستگی پیش از موعد روبه رو هستیم. بر اساس آمارها؛ در شش ماهه اول سال جاری تعداد ۳۵ مورد بازنشستگی سخت و زیان آور در این شعبه ثبت شد که بیشتر پرستاران شاغل در مراکز درمانی را شامل می شود. در سال گذشته نیز در مجموع ۶۱ مورد بازنشستگی پیش از موعد در این شعبه ثبت شد. چاره اساسی و زیربنایی در حوزه کاهش و کنترل آمار بازنشستگی پیش از موعد و سخت و زیان آور، اقدامات در راستای استاندارد سازی فضای کار از طرف کارفرما و دستگاه های ناظر است. در این ارتباط نظارت بر اجرای قوانین و مقررات موجود از ضروریات به شمار می رود.

**با توجه به تأثیر بالای فناوری در توسعه خدمات و اهتمام تأمین اجتماعی به گسترش ارائه کمی و کیفی خدمات در قالب هوشمندسازی، ضرورت توسعه بهره مندی از بسترهای فناوری را در ارتقای جایگاه سازمان تأمین اجتماعی چگونه ارزیابی می کنید؟**

هوشمندسازی خدمات تأمین اجتماعی در راستای توسعه رضایتمندی مراجعان و جامعه تحت پوشش با توجه به کیفیت و سرعت خدمات ارائه شده قابل تعریف است. هوشمندسازی و ارائه خدمات در بستر الکترونیک با کاهش زمان و افزایش کمیت و کیفیت ارائه خدمات متنوع تأمین اجتماعی، ارتقای سطح رضایتمندی و تکریم گروه های مختلف تحت پوشش را به دنبال خواهد داشت. توسعه خدمات هوشمند از طریق جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده ها بهبود ارائه خدمات را موجب می شود و فناوری اطلاعات در واقع به عنوان ابزاری مهم در راستای گسترش سرعت و دقت کارها مورد استفاده تأمین اجتماعی است. ارائه خدمات مختلف الکترونیک به شرکای اجتماعی در قالب کارفرمایان و بیمه شدگان در حوزه های بیمه ای، بازنشستگی و درمانی هدف اساسی توسعه هوشمندسازی در تأمین اجتماعی محسوب می شوند.